

Kansen Zantedeschia aan a

Met zo'n 150 ha behoort Zantedeschia tot de kleine teelten in de bloembollenwereld. Vanwege de relatieve nieuwheid is er echter heel veel gaande in dit gewas. Onderzoek, promotie, kwaliteit en teelt, alles kwam langs tijdens de jaarvergadering van de KAVB-productgroep, gehouden op 26 september in Lisse.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto's: René Faas

Het areaal krokussen is groter, en ook van Muscari staan meer hectares dan van Zantedeschia. En toch is de belangstelling voor dat laatste gewas beduidend groter als het gaat om onderzoek, promotie en kwaliteit. De bloem heeft een exclusieve uitstraling, en daar zijn veredelaars, knollen- en bloementelers trots op. De honger naar nieuwe kennis over hun gewas leek tijdens de jaarvergadering van de KAVB-productgroep Zantede-

schia niet erg groot. Niet veel meer dan twintig telers kwamen naar PPO in Lisse om de nieuwste feiten rond hun exclusieve gewas te horen.

LUSTRUM

Vijf jaar is de KAVB-productgroep Zantedeschia nog maar. En dat is jong, vergeleken met productgroepen als narcis, hyacint en tulp. Die jeugdigheid heeft alles te maken met de teelt die pas sinds zo'n twintig jaar in ons land in opkomst is. Het areaal staat al weer enkele jaren op zo'n 150 hectare. Het sortiment is volop in verandering, zo hield productgroepvoorzitter Rob Geerlings de aanwezigen voor. Het oude, vrije sortiment is sterk op zijn retour, en nieuw sortiment, in Nederland door een aantal veredelaars ontwikkeld, neemt een substantiële positie in de huidige oppervlaktestatistiek in. Dat sortiment heeft geleid tot een grotere variatie in kleur, bloemgrootte en toepassingsmogelijkheden. Naast de snijbloementeelt in kas en op het veld neemt de Zantedeschia als potplant ook een steeds grotere plaats in. Geerlings stelde vast dat de daling in het aantal professionele veredelaars past in de ontwikkelingen bij de teelt. Een aantal telers is overigens ook zelf met veredeling begonnen. Een punt van zorg blijft de droogverkoop. "Hier is sprake van weinig innovatie en een beperkte promotie. De kwaliteit blijft ook een punt van zorg. Exporteurs vinden het lastig om iets meer voor goede knollen te betalen, terwijl dat eigenlijk gewoon nodig is." Ter gelegenheid van deze jaarvergadering verzocht het bestuur aan de Commissie voor Nomenclatuur van de KAVB om een extra Zantedeschiakeuring. Daartoe werden door drie deelnemers in totaal twintig cultivars ingezonden. De einduitslag van deze keuring is te vinden op de KAVB-pagina's elders in dit blad.

GEZONDER

Dat de knollentelers van Zantedeschia er door de jaren heen in zijn geslaagd om het product steeds gezonder te maken, bleek uit de cijfers die BKD-directeur Vincent Cornelissen liet zien. Tussen 2006 en 2011 is het percentage afkeuringen teruggebracht tot vrijwel nul. Ook het aandeel klasse Standaard is substan-

Jacqueline Doornekamp lichtte het promotieplan toe waarbij de Italiaanse bruidsmarkt centraal staat

tiel afgenomen. Was in 2006 nog 70% klasse Algemeen, dit jaar is dat 93%. De belangrijkste reden voor afkeuring bij Zantedeschia blijft zichtbaar virus. Cornelissen wees de aanwezigen er verder nog op dat er voor het afleveren van leverbaar binnen de Europese Unie een nieuwe klasse is ontstaan: 'Alleen geschikt voor eindgebruik in Europa'. Achterliggende reden voor deze wijziging was dat de bestaande situatie met afkeuring en afleveren onder vervoersbewijs juridisch niet houdbaar bleek. Met de nieuwe klasse blijft het mogelijk om afgekeurd leverbaar binnen de EU nog te gebruiken voor eindgebruik. Op die manier wordt kapitaalvernietiging voorkomen, aldus Cornelissen. De regeling geldt niet voor afgekeurd plantgoed.

BRUIDSMARKT

De KAVB speelt een belangrijke rol in de promotie voor Zantedeschia. Voor dit gewas is een eigen promotiecommissie actief, die plannen ontwikkelt in samenwerking met Bloemenbureau Holland. De afgelopen drie jaar zijn verschillende projecten uitgevoerd. Dit jaar ligt de nadruk op de combinatie Italië en bruidsmarkt. Een combinatie waar veel geld in om gaat. Naast het bruidsboekje worden er ook

Rob Geerlings schetste de ontwikkeling van Zantedeschia in de afgelopen tien jaar in Nederland

Alle kanten belicht

veel bloemen gebruikt voor de aankleding van de feestzaal. Jacqueline Doornekamp van Bloemenbureau Holland lichtte toe hoe deze campagne is opgezet en wat de stand van zaken tot nu toe is. Met een budget van 30.000 euro is ingezet op promotie bij het hogere segment bloemist-winkeliers en bij de consument. Voor de bloemist-winkelier is het glossy tijdschrift Fiore e Foglie toonaangevend. In een special die in het teken stond van trouwen zijn twaalf pagina's ingeruimd voor Zantedeschia of calla, zoals de bloem in Italië bekend staat.

.....

'Bij de droogverkoop is sprake van weinig innovatie en een beperkte promotie. De kwaliteit blijft ook een punt van zorg'

.....

De teksten die Bloemenbureau Holland voor deze special schreef, zijn ook te vinden op de website www.mymarketingshop.org, een internationale site van Bloemenbureau Holland voor bloemisten in de gehele wereld. De Italiaanse en Franse teksten zijn geplaatst, maar ook een vertaling in het Nederlands. Wat de consument betreft is het bruidsmagazine White toonaangevend. Ook hier is een samenwerking mee aangegaan. Het blad heeft een oplage van 200.000 exemplaren. "Dit is een tijdschrift dat mensen lang bewaren en ook doorgeven aan vrienden en bekenden." In het mei- en septembernummer zijn advertenties voor Zantedeschia geplaatst. Tijdens een bruidsbeurs die 24 en 25 september in Italië plaatsvond werden toekomstige bruiden gestyled en voorzien van bruidsboeketten met Zantedeschia. Na afloop werden de bloemen uitgedeeld aan het publiek. De foto's van deze show komen in het decembernummer van White. Dit is op initiatief van White zelf, en kost dus geen promotiegeld. Bloemenbureau Holland werkt op dit moment aan een speciale website voor de bruidsmarkt in Nederland. Ook daarin wordt Zantedeschia meegenomen.

LICHT HELPT

Zantedeschia draait ook mee in menig onderzoeksproject, zo maakte PPO-onderzoeker Paul van Leeuwen duidelijk. Eén van die projecten betreft de vraag of bijbelichting in de winter zinvol is. Achterliggende reden is het feit

dat zonder bijbelichting er geen bloemeteelt in de winter mogelijk is in Nederland. Maar bijbelichten kost energie, en de vraag is of dat uitkan. Van Leeuwen is twee winters lang bezig geweest met onderzoek. Daarbij zijn verschillende lichthoeveelheden gegeven, en is gevarieerd in temperatuur overdag en 's nachts. Resultaat van dit onderzoek is dat bij een lichthoeveelheid van 3.000 lux er nauwelijks bloemen worden geproduceerd, en dat de bloemen die wel oogstbaar zijn relatief snel op de vaas verdrogen. Vanaf 6.000 lux is echter sprake van een goede productie. Een belichtingsduur van 16 uur aaneengesloten op de dag levert, in combinatie met een koele nacht, een goed resultaat op. De koelte van de nacht is nodig om de kleurintensiteit te behouden. De kosten van het belichten liggen rond de 10 tot 14 cent per steel, afhankelijk van de cultivar. Het is aan de ondernemer om te bepalen of die extra kosten opwegen tegen de bloemenprijs die hij in de winter kan krijgen.

VERSCHIL IN UITVAL

Na afloop van de vergadering konden de aan-

wezigen kennis nemen van diverse projecten die door PPO en DLV worden uitgevoerd in Zantedeschia. Een daarvan betreft een onderzoek naar de oorzaken van uitval in de kasteelt van Zantedeschia. Afgelopen voorjaar zijn door DLV in de kas bij PPO knollen van verschillende herkomsten en cultivars geplant. Bijgehouden is hoe het uitvalspercentage zich ontwikkelt bij verschillende temperaturen en RV-waarden. Wat opvalt is dat de combinatie van een hoge temperatuur (25 graden) en een hoge RV (85%) tot de meeste uitval leidt, terwijl een lage RV (65%) en temperatuur juist tot een goede bloemproductie leidde. Daarnaast viel het op dat het moment van hoge bloemproductie ook het moment is waarop de uitval sterk toeneemt. In de discussie met enkele telers werd onder meer geopperd dat dit is toe te schrijven aan het intensief door het gewas lopen en veel wondjes omdat er veel bloemen worden geoogst. Kijkend naar de schimmels en bacteriën die werden gevonden op planten die uitvielen, dan blijkt Fusarium een relatief veel voorkomende schimmel. Dat is nieuw voor Zantedeschia.

Paul van Leeuwen: "In de winter belichten kan goed, maar brengt wel kosten met zich mee"

Resumé

Zantedeschia heeft in de knollenteelt en bloemeteelt een vaste plaats veroverd. De teelt is nog steeds relatief nieuw. Reden voor de KAVB-productgroep Zantedeschia om ook dit jaar een jaarvergadering te houden, met daarbij aandacht voor promotie en onderzoek. Een impressie van zaken die nu spelen.